

Protokoll Bispemøtet

Angvik gamle handelssted, Molde, 19.-20. mai 2015

Til stede:

Helga Haugland Byfuglien, <i>preses</i>	Nidaros
Halvor Nordhaug, <i>visepreses</i>	Bjørgvin
Ole Chr. M. Kvarme	Oslo
Tor B. Jørgensen	Sør-Hålogaland
Solveig Fiske	Hamar
Ingeborg Midttømme	Møre
Tor Singsaas	Nidaros
Erling J. Pettersen	Stavanger
Atle Sommerfeldt	Borg
Stein Reinertsen	Agder og Telemark
Per Arne Dahl	Tunsberg
Olav Øygard	Nord-Hålogaland

Til stede fra sekretariatet:

Christofer Solbakken	<i>generalsekretær</i>
----------------------	------------------------

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
19/15	Orienteringssaker
20/15	Revisjon av regelverk for Veien til prestetjeneste
21/15	Høring – Veivalg for fremtidig kirkeordning
22/15	Privat prestetjeneste
23/15	Etter Kirkemøtet 2015
24/15	Prosedyre for tildeling av Olavstipend – revisjon
25/15	Høring – Ny organisering av PTS

BM 19/15 Orienteringssaker

1. Nådens fellesskap – vigslingsforståelse
2. Kommunitetsliv i Norge – rapport om Engen kloster
3. Fridagsreglement for prester – oppsigelse av avtale
4. Personalsaker
5. Filminnspilling i kirkerommet
6. Klimapolitikk
7. Saksbehandling ved bispenominasjon
8. Yrkesetiske retningslinjer for prester

BM-19/15 Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

BM 20/15 Revisjon av regelverk for Veien til prestedtjeneste

Styringsgruppen for VTP arbeider med å revidere regelverket for Veien til Prestetjeneste, jf. sak VTP 7/15. I den forbindelse har det blitt utarbeidet et forslag til revisjon av regelverk og rutinebeskrivelser for VTP-programmet.

Det er flere grunner til at regelverket nå foreslås revidert. For det første er gjeldende regelverk forholdsvis gammelt, noe som blant annet gjør at regelverket ikke lenger fullt ut samsvarer med det som er nåværende praksis og rutiner for driften av programmet. En viktig del av revisjonsarbeidet vil derfor være å utarbeide et regelverk som gjenspeiler den praksis som nå gjelder.

For det andre framstår regelverket i dag noe uoversiktlig og vanskelig å sette seg inn i. En av grunnene til det er at det i dagens regelverk ikke er laget et tilstrekkelig skille mellom det som på den ene siden er regelverk i streng forstand og det som på den andre siden er veiledninger, rutiner og retningslinjer.

Det foreliggende forslag til regelverk og rutinebeskrivelser for Veien til prestedtjeneste har som mål å etablere et tydeligere skille mellom hva som er regler i streng forstand og hva som er veiledninger og rutinebeskrivelser til hjelp for saksbehandlere i det daglige arbeidet.

Forslaget innebærer følgende hovedendringer:

- Det opprettes ett sett med Grunnregler. Disse omfatter alle nødvendige bestemmelser for at VTP – programmet skal kunne driftes. Regelverket klargjør ansvarsforhold mellom ulike organer og tydeliggjør hvem som har ansvar for hva. Grunnreglene fastsettes av Bispemøtet.

- Utover regelverk opprettes et veiledningshefte til VTP-programmet. Dette inneholder alle nødvendige veiledninger, rutinebeskrivelser og retningslinjer. Veiledningshefte utarbeides administrativt i Bispemøtets sekretariat, i dialog med styringsgruppen.

BM-20/15 Vedtak:

Bispemøtet drøftet det fremlagte forslaget til forenkling av regelverk for VTP og det foreslåtte veiledningsheftet til VTP. Bispemøtet gir sin tilslutning til forslagene om forenklinger i regelverket, og fastsetter etter dette nye grunnregler for VTP som foreslått.

BM 21/15 Høring – Veivalg for fremtidig kirkeordning

Saken om «Veivalg for fremtidig kirkeordning» er sendt på bred høring til menighetsråd, fellesråd og andre kirkelige organer og organisasjoner. Bispemøtet er høringsinstans og vil behandle sak om felles høringsuttalelse på bispemøtet 19.-20. mai 2015. Samtidig skal det utarbeides uttalelser innenfor det enkelte bispedømme. Etter en feil i utsendingen har saken fått ny søknadsfrist satt til 4. juni. Det forelå forslag til høringsuttalelse fra Bispemøtet.

BM-21/15 Vedtak:

Bispemøtet fastsetter den fremlagte høringsuttalelse med de endringer som framkom i møtet. Høringsuttalelsen vedlegges protokollen.

BM 22/15 Privat prestetjeneste

I den senere tid har det i ulike medier blitt meldt om prester som gjennom egen privat virksomhet har tilbudt prestetjeneste og kirkelige handlinger mot betaling. En slik virksomhet reiser flere teologiske og kirkerettslige spørsmål vedrørende prestetjenesten. En grunnleggende problemstilling i denne sammenheng blir hvorvidt prestetjenesten kan forstås som en ”privat virksomhet.”

Saken ble drøftet på bispemøtet i februar 2015. Det fremkom et ønske om å utarbeide et notat som løfter frem aktuelle regler og forskrifter til saken.

BM-22/15 Vedtak:

Saken følges opp videre av sekretariatet og arbeidsutvalget, og fremmes for ny behandling på et senere bispemøte.

BM 23/15 Etter Kirkemøtet 2015

Etter Kirkemøtet 9.-15. april 2015 kan følgende oppsummeres som oppfølgingspunkter for Bispemøtet:

Sak KM 4/15 Den norske kirkes grunnlag

Kirkemøtet ber om at Bispemøtet ”må involveres i det videre arbeid med grunnlaget ut over det som følger av forretningsordenen” (komiteens merknader) og vedtok å be ”Kirkerådet i samarbeid med Bispemøtet om å arbeide videre med Den norske kirkes grunnlag”.

Sak KM 6/15 Vigsling og liturgisk drakt for kantor

Kirkemøtet vedtok en formulering som i realiteten innebærer at vigsling av kantorer (fortsett) skal være obligatorisk. Det ble også vedtatt at det skal ”settes inn egnede tiltak for å styrke bevisstgjøring om og praktisering av ordningen”. Slike tiltak vil formodentlig berøre biskopens tjeneste, og det bør antakelig utvikles tiltak fra biskopens side for å komme dette i møte.

I et eget punkt ber Kirkemøtet Bispemøtet om å ta initiativ til å etablere en ordning for ”Veien til vigslet tjeneste” for alle de vigslede stillingene i samarbeid med arbeidsgiverrepresentant for disse stillingene. Et identisk punkt er lagt inn i sak KM 7/15 om undervisningstjenesten.

Sak KM 7/15 Undervisningstjenesten i Den norske kirke

Vedtaket er i all hovedsak i samsvar med de viktigste signalene gitt fra Bispemøtet. I dette ligger bla understrekningen av at sakramentsforvaltning er lagt til prestetjenesten og ikke er en del av de oppgaver som er tillagt katekettjenesten. Kateketer kan likevel gis særskilt fullmakt til å forrette nattverd i særlige tilfeller. Det ble vedtatt at retningslinjene for kateketens og diakonens gudstjenestelige funksjoner skal oppdateres i lys av gudstjenestereformen og undervisningstjenestens plass i gudstjenesten.

BM-23/15 Vedtak:

Bispemøtet ber om at arbeidsutvalget følger opp de saker fra Kirkemøtet som vil få betydning for biskopenes tjeneste i tråd med de innspill som fremkom i møtet.

BM 24/15 Prosedyre for tildeling av Olavstipend - revisjon

Revisjon av regelverk for Olavstipend

Bispemøtet har fastsatt regelverk og arbeidsplan for forvaltningen av Olavstipendet, jf sak BM 27/14. Etter gjeldende ordning er det Bispemøtets plenum som fatter vedtak om tildeling av Olavstipendet etter innstilling fra Bispemøtets arbeidsutvalg.

I forbindelse med utlysningen av Olavstipendet for 2016 er det fremkommet et ønske om å markere tildelingen av Olavstipendet ved åpningen av Bispemøtets oktobermøte i 2015. Vedtak om tildeling må da skje før biskopene samles i plenum til møte.

Dersom tildeling av Olavstipend skal skje ved bispemøtets åpning, kreves en revisjon av gjeldende arbeidsplan. Revisjonen vil innebære at Bispemøtets arbeidsutvalg bemyndiges til å fatte endelig vedtak om tildeling av stipendmidler før bispemøtets åpning.

BM-24/15 Vedtak:

Bispemøtets arbeidsutvalg gis fullmakt til å fatte endelig vedtak om tildeling av Olavstipend. Arbeidsplanen revideres i tråd med dette.

BM 25/15 Høring – Ny organisering av Det praktisk-teologiske seminar

Departementet har sendt på høring et forslag om ny organisering av Det praktisk-teologiske seminar (PTS) og Kirkelig utdanningscenter i Nord (KUN). Biskopene og Kirkerådet er blant høringsinstansene. Bispemøtet er ikke høringsinstans. Sakens karakter og betydning gjør det naturlig at biskopene drøfter dette sammen i et bispemøte i forkant av biskopenes separate høringsuttalelser.

Bakgrunnen for høringen er forvaltningsreformen for et tydelig skille mellom stat og kirke med etablering av Den norske kirke som eget rettssubjekt og virksomhetsoverdragelse av kirkelig personell som i dag er statstilsatte. Etter reformen vil det ikke være naturlig at Kongen ved departementet driver et eget presteseminar. Presteseminalet kan derfor enten avvikles, eller overdras til annen eier evt med et noen endret formål.

Departementet foreslår at PTS overføres til Universitetet i Oslo og innlemmes i det teologiske fakultet. PTS vil da ikke ha noe eget styre, men vil kunne organiseres som en egen fagenhet innenfor det teologiske fakultet. Det eksisterende fagmiljøet på PTS beholdes samlet, og TF tilføres praktisk-teologisk kompetanse som de ikke besitter i dag. Det samlede studietilbudet ved TF vil derfor styrkes, og bli likere det som er ved MF og MHS.

Departementet foreslår videre at KUN overdras til Den norske kirke, og dermed videreføres som en egen kirkelig eid utdanningsinstitusjon. Tanken er at cand. Theol.-graden som nå i realiteten tilbys fra Universitetet i Tromsø og KUN i fellesskap, faglig godkjent av TF/UiO, er et arbeid som skal videreføres.

Bispemøtet drøftet saken om fremtidig organisering av PTS på møtet 22.-23. Mai 2014.

BM-25/15 Vedtak:

Bispemøtet drøftet saken.